

PATVIRTINTA
Švenčionių Zigmo Žemaičio
gimnazijos direktoriaus
2022 m. sausio 31 d.
įsakymu Nr. V- 16

ŠVENČIONIŲ ZIGMO ŽEMAIČIO GIMNAZIJOS OLWEUS PROGRAMOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMO PLANAS

2022 metų sausis – 2023 metų sausis

Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazija

Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazija 2019 metais paminėjo savo veiklos 100-metį. Nuo 2020 metų rugsėjo mėnesio, vėl tapome ilgąja gimnazija. Į mūsų bendruomenę įsiliejo Švenčionių pradinė mokykla, Švenčionių progimnazija ir Švenčionių rajono Adučiškio pagrindinė mokykla.

Gimnazijoje mokosi 849 mokiniai, suformuoti 47 I-IV klasių komplektai. 4 mokiniai mokomi namuose. Gimnazijoje ugdomi 117 mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių. Veikia 2 specialiosios (lavinamosios) (mokosi 13 mokinių) ir 1 socialinių įgūdžių ugdymo (mokosi 6 mokiniai) klasė.

Gimnazijoje dirba 104 pedagoginiai darbuotojai, 49 nepedagoginiai darbuotojai (techninis ir pagalbinis personalas). Gimnazija turi ir pagalbos mokiniui specialistus: 3 socialinius pedagogus, 3 specialiuosius pedagogus, 2 psichologus, 4 mokytojų padėjėjus, visuomenės sveikatos priežiūros specialistę.

Pagrindinis Gimnazijos pastatas yra pačiame Švenčionių mieste. Tai renovuotas dviejų dalių pastatas (pagrindinė dalis ir buvusios bendrabučio patalpos). Šiomis patalpomis naudojasi 6-IV gimnazijos klasių mokiniai. Nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. 1-4 pradinė klasių mokiniai persikėlė iš pagrindinio Gimnazijos pastato į buvusios Švenčionių progimnazijos patalpas, o 6-8 klasių koncentras užėmė jų vietą. Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazijos Adučiškio skyriaus mokiniai ir toliau mokosi Adučiškio pagrindinės mokyklos patalpose. Kadangi gimnazijos veikla vykdoma trijuose atskiruose pastatuose, progimnazijos ir Adučiškio skyriuose dirba Olweus programos padalinių kuratoriai.

2017–2018 m. m. ir 2018–2019 m. m. gimnazija, progimnazija ir Adučiškio pagrindinė mokykla diegė OLWEUS patyčių prevencijos programą, kurioje dalyvavo visi darbuotojai. Vyko mokymosi ir supervizijų grupių užsiėmimai, kurių metu buvo mokomasi, kaip atpažinti patyčias, jas stabdyti ir kokiomis priemonėmis prieš jas kovoti. 2020 m. sujungus mokyklas, į Olweus programos įgyvendinimą, po truputį įsitraukė ir pradinės mokyklos koncentras. Tai tapo savotišku iššūkiu sklandžiam programos vykdymui. Naujus narius buvo nuspręsta prijungti prie jau esančių I-IV gim. klasių MSG grupių, nekeičiant grupių vadovų.

Nuo 2021m. rugsėjo mėnesio, persikėlus pradinė ir progimnazijos klasių koncentrams į naujas patalpas, buvo suformuotos naujos (tik pradinė klasių koncentre dirbančių žmonių) MSG grupės ir sujungtos 6-8 klasėse ir I – IV klasėse dirbančių žmonių MSG grupės. MSG grupių vadovai beveik nepakito.

Bendru nutarimu, Olweus programos kokybės užtikrinimo planas bus rengiamas vieniems metams. Nuo 2022 m. sausio mėnesio iki 2023 m. sausio mėnesio.

Norint suteikti galimybę anonimiškai pranešti apie vykstančias patyčias ir kuo greičiau suteikti reikiamą pagalbą, gimnazijoje buvo įdiegta „Patyčių dėžutė“.

<https://patyčiuidezute.zemaicio.svencionys.lm.lt/>

Įstatyminė bazė

2020 m. sausio 12 d. pasirašyta trišalė „Olweus programos kokybės užtikrinimo sistemos diegimo mokykloje sutartis“ Nr. 3ESF3-33, tarp Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazijos, Nacionalinės švietimo agentūros ir Olweus patyčių prevencijos programos instruktoriaus.

Olweus programos standartas

2017 metais pradėta diegti OPPP, o OPKUS pradėta įgyvendinti nuo 2019 m. kovo 4 dienos. Siekiama „Olweus“ mokyklos statuso.

Esama patyčių reiškinių situacija gimnazijoje

Atsižvelgiant į Olweus International AS atstovų rekomendacijas, 2021 m. apklausos duomenys nebuvo lyginami su praeitų metų apklausų duomenimis, nes nuo 2021 rugsėjo pasikeitė didžiosios dalies gimnazijos mokinių mokymosi vieta.

5-II klasių duomenys

Apibendrinus 2020-2021 m. m. apklausos duomenis, matome, kad 5-II gimnazijos klasių koncentre patiriamų patyčių procentas (13,4 proc) yra labai panašus į Lietuvos vidurkį (13,2 proc.). Patyčias dažniau patiria berniukai (17,3 proc) nei mergaitės (13,4 proc). Didžiausias patiriamų patyčių skaičius išsiskiria 5 ir 6 klasėse, tiek tarp berniukų, tiek ir tarp mergaičių, o vyresnėse klasėse palaipsniui mažėja. Populiariausios patyčių formos mokinių tarpe yra žodinės patyčios ir melas/gandai. Dažniausiai patyčias mokiniai patiria klasėje be mokytojo. Ženkliai daugiau mergaičių (20,8 proc) nei berniukų (7 proc) bijo, kad iš jų tyčiosis kiti mokiniai. Tačiau net 31 proc. atsakiusių teigia, kad ir patys galėtų prisidėti prie patyčių iš nepatinkančio mokinio. Didžioji dalis apklaustų mokinių yra empatiški (79,4 proc) ir teigia, kad jiems gaila mokinio, iš kurio yra tyčiojama. Populiariausios patyčios ir toliau išlieka tarp klasiokų (32,1 proc). Apie patiriamas patyčias mergaitės linkusios pasisakyti draugams, broliams/sesertims (53,4 proc), berniukai – suaugusiems mokykloje (43,8 proc). Ilgalaikės patyčias patiria 6 mokiniai.

1-4 klasių duomenys

Pradinukų tarpe patiriamų patyčių skaičius ir toliau išlieka aukštas (30,4 proc. arba kas 3 vaikas patiria patyčias). Tyčiojasi ir berniukai, ir mergaitės. Didesnis patiriamų patyčių skaičius stebimas 4 klasėse. Populiariausios patyčių formos – žodinės patyčios. Dažniausiai mergaitės patyčias patiria klasėje be mokytojo, o berniukai mokyklos kieme, koridoriuose/laiptinėse, pakeliui į/iš mokyklos. Džiaugiamės, kad net 87,9 proc. apklaustų mokinių yra empatiški ir teigia, kad jiems gaila mokinio, iš kurio yra tyčiojama. 13,5 proc. vaikų bijo, kad iš jų bus tyčiojama. Dažniausia vaikai patyčias patiria iš savo klasiokų (23,1 proc). Apie patiriamas patyčias mergaitės linkusios pasisakyti draugams, broliams/sesertims (72,2 proc), berniukai – suaugusiems namuose (44,4 proc). Ilgalaikės patyčias patiria 4 mokiniai.

Adučiškio skyrius (dėl mažo mokinių skaičiaus, duomenys yra aprašomojo pobūdžio)

Į klausimą „Kiek gerų draugų turi klasėje?“ – beveik trečdalis mokinių atsakė, kad neturi nė vieno gero draugo. Skyriuje patyčias patiria trečdalis besimokančių mokinių. Berniukai patyčias patiria daugiau nei du kartus dažniau nei mergaitės ir patys tyčiojasi dažniau nei mergaitės. Adučiškio skyriuje vyrauja įvairios patyčių formos, bet išsiskiria žodinės patyčios. Dažniausiai mokiniai patyčias patiria klasėje be mokytojo. Daugiau kaip pusė mokinių patiriančių patyčias apie tai pasisako suaugusiems mokykloje. Tai rodo, kad mokiniai pasitiki suaugusiais. Daugiau nei trečdalis mokinių teigia, kad galėtų prisijungti prie patyčių iš mokinio, kurio nemėgsta. Ilgalaikes patyčias patiria 2 mokiniai.

Tikslas – burti naujai susikūrusią bendruomenę, siekiant kurti saugią mokyklos aplinką, ugdat mokinių sąmoningumą ir bendravimo bei patyčių netoleravimo kultūrą.

Uždaviniai:

1. Mažinti patyčių skaičių bendraklasių tarpe, akcentuojant palaikymo ir pagarbos svarbą tarpusavio santykiuose (Priemonė Nr. 7).
2. Efektyvinti mokytojų budėjimo tvarką mokykloje (Priemonė Nr. 4, 15).
3. Stiprinti pasitikėjimą suaugusiais mokykloje (Priemonė Nr. 7, 9).
4. Užtikrinti sėkmingą programos įgyvendinimą, pradinių klasių koncentre (Priemonė Nr. 5, 9, 22).

Eil. Nr.	Veikla	Laikotarpis	Dokumento Nr.	Atsakingas asmuo
1.	Apklaustos rezultatų pristatymas ir analizė	2022 m. sausis - vasaris	OPKK susirinkimo protokolas	Direktorius, instruktorius, koordinatorius, OPKK nariai
2.	Olweus programos kokybės užtikrinimo plano parengimas	Iki 2023 m. sausio mėn.	Direktoriaus įsakymas	Direktorius, koordinatorius, MSG lyderiai
3.	Mokyklos bendruomenės supažindinimas su OLWEUS tyrimo rezultatais (mokytojai, mokiniai, tėvai, pasirinkus priimtinausią formą)	2022 m. sausis – vasaris - kovas	C1, C4, C2	Direktorius, koordinatorius, padalinių kuratoriai MSG lyderiai, klasių vadovai
4.	Atsižvelgiant į apklaustos duomenis, organizuoti visos mokyklos bendruomenės pasitarimus, dėl realių galimybių efektyvinti budėjimo tvarką gimnazijoje (klasė be mokytojo; karštieji taškai).	2022 m. vasario mėn.	-	Administracija

5.	Organizuoti atskirą apklausos duomenų pristatymą ir aptarimą, 1-4 klasių mokytojams.	2022 m. vasario mėn.	-	Direktorius, instruktorius, koordinatorius
6.	2 koordinacinio komiteto susirinkimai, 2021 metų mokinių apklausos duomenų analizė, Olweus programos kokybės užtikrinimo plano rengimas, esamos situacijos aptarimas	2022 m. sausio mėn. ir rugsėjo mėn. arba esant poreikiui	OPKK susirinkimo protokolas;	Direktorius, koordinatorius
7.	2 klasės valandėlių per mėnesį vedimas kiekvienoje klasėje pagal OPPP modelį (po 45 min) ir aktualijas, išryškėjusias tyrimo metu: *Ką rodo užslėptų patyčių rodiklis?(5-I klasių mergaitėms). * Kaip galime ugdyti pasitikėjimą vieni kitais? Suaugusiojo pagalba mokykloje (visos klasės). *Ar aš tolerantiškas žmogus? (visos klasės). *Koks mano vaidmuo klasėje? Kiekvieno asmeninis indėlis (visos klasės). *Ką galiu padaryti aš, kad mano klasė būtų vieninga? (visos klasės).	Nuolat 2 ir 4 mėnesio savaitę	Įrašas elektroniniame dienyne	Klasių vadovai
8.	5 MSG susitikimai (po 90 min.)	2022 m. vasario, balandžio, birželio, spalio, gruodžio mėn.	R1	Direktorius, MSG vadovai, koordinatorius, padalinių kuratoriai
9.	1 MSG susitikimą skirti dar kartą peržiūrėti ir pasirinkti programos medžiagą, skirtą jaunesnių klasių mokiniams. Aptarti gerąją mokytojų patirtį, dirbant pagal Olweus programos standartus. 1 MSG susitikimą paskirti temai „Ar mokiniai pasitiki suaugusiais mokykloje? Ką rodo užslėptų patyčių rodiklis?“.	2022 m.	R1	MSG vadovai (1-4 klasių koncentras) MSG vadovai
10.	2 mokyklos darbuotojų susirinkimai, kurių metu primenami Olweus programos standarto reikalavimai, patyčių	2022 m. birželis, rugsėjis	C1, C4	Direktorius, koordinatorius

	prevencijos būklė, aptariamas OP kokybės užtikrinimo planas ir veiklos, aptariamas fiksavimas budėjimo žurnale ir kada atliekama P1 procedūra.			
11.	2 mokinių tarybos susirinkimai patyčių prevencijos tema.	2022 m. pavasarį, rudenį	C3, R4	Mokinių tarybos koordinatore
12.	Patyčių prevencijos veiklos aptarimas, OP apklausos rezultatų pristatymas tėvams (pasirinkus priimtinausią formą). Skirti laiko diskusijai apie tėvų ir mokytojų bendradarbiavimą, sprendžiant patyčių situacijas.	Iki 2023 m. 2 kartus, pagal veiklos planą	C1, C4, C2	Direktorius, koordinatorius, klasių vadovai
13.	Sąmoningumo didinimo meniuo	Kovo mėn.	Pagal gimnazijos veiklos planą	Klasių vadovai, padalinių kuratoriai, koordinatorius
14.	MSG grupių sudėties ir koordinacinio komiteto tikslinimas ir tvirtinimas	2022 m. rugsėjis	Direktoriaus įsakymas	Direktorius, koordinatorius
15.	Budėjimo pertraukų metu grafiko tvirtinimas, kritiškas įvertinimas ir koregavimas, suaktyvinant mokytojų budėjimą mokinių susibūrimo vietose, karštuose taškuose (kontaktinio mokymosi metu);	2022 m. rugsėjis ir esant poreikiui	Direktoriaus įsakymas, C1	Direktorius, koordinatorius, soc. pedagogai Visi darbuotojai, kai mokymas kontaktinis.
16.	Mokymai naujiems gimnazijos darbuotojams	2022 m. pagal poreikį	R3	Direktorius, instruktorė
17.	Mokinių apklausa	2022 m. lapkritis	C1	Direktorius, koordinatorius
18.	Klasių vadovų atmintinių pildymas ir pateikimas koordinatoriui	Iki pirmo ir antro semestrų pabaigos	C2	Klasių vadovai
19.	Mokytojo, kuruojančio mokinių tarybos darbą, atmintinės pildymas ir pateikimas kuratoriui	Iki pirmo ir antro semestrų pabaigos	C3	Mokinių tarybos koordinatore
20.	Reguliarus keturių taisyklių prieš patyčias ir drausminimo kopėtelių naudojimas ir viešinimas gimnazijos erdvėse; Individualūs pokalbiai su mokiniais	Nuolat	C2	Visa mokyklos bendruomenė Klasių vadovai
21.	Efektyvus ir savalaikis programos koordinatorės ir	Nuolat	-	Koordinatorė,

	padalinių vadovų bendradarbiavimas			padalinių vadovai
22.	1-4 klasių vadovų konsultavimas ir pagalba, užtikrinant sėkmingą Olweus programos vykdymą .	Pagal poreikį	-	Koordinatorė, Instruktorė, MSG vadovai
23.	Olweus programos užtikrinimo plano ir kitų veiklų viešinimas gimnazijos internetinėje svetainėje ir gimnazijos „Facebook“ puslapyje	Nuolat	OPKUS planas gimnazijos tinklapyje	Koordinatorė, IT specialistai
24.	Konsultacija su OPPP instruktore Elona Berniūniene	Pagal poreikį	-	Direktorius, koordinatorius
25.	Nukrypimų šalinimas	Pagal poreikį	A1, A2	Direktorius, asmuo pastebėjęs nukrypimą